Oslo, 07.10.2025

INNSPILL TIL OSLO KOMMUNES BUDSJETTFORSLAG 2026

Til Kultur- og utdanningsutvalget,
og til Byråd for kultur og næring Anita Leirvik North

Unge Kunstneres Samfund (UKS) takker for muligheten til å komme med innspill til kommunebudsjettet 2026.

UKS er et visningssted for samtidskunst og en fagorganisasjon for unge kunstnere. Foreningen ble stiftet i 1921 og er i dag et av de mest vitale visningsrommene for ny visuell kunst i Oslo. Med et allsidig program av utstillinger, formidling og samtaler har UKS i over 100 år sikret mangfold og sprudlende aktivitet i byens kunstliv og gitt unge kunstnere sine første store utstillinger. UKS tilbyr en solid plattform for å utvikle unge kunstnerskap og gir publikum mulighet til å bryne seg på den nye kunsten i kulturbyen Oslo.

KUNSTENS INFRASTRUKTUR

Oslos infrastruktur for kunst er unik. I forhold til innbyggertall kan vi skilte med en forbløffende tetthet av internasjonalt anerkjente kunstnere, båret frem av små og mellomstore gallerier og institusjoner av høy kvalitet. Dette gagner byens innbyggere (kunstbrukere har bedre helse, høyere demokratideltagelse og skjerper sin kritiske tenkning!) og skaper karrieremuligheter for nye generasjoner av kunstnere og kulturarbeidere. Denne heldige dynamikken trues nå av prisvekst og en byutvikling som presser kunsten ut av Oslo.

Billedkunstnerne i Oslo, Fellesverkstedet, Fotogalleriet, Kunstnernes Hus, Norske tekstilkunstnere, Norsk billedhoggerforening og UKS, kartla i for litt siden 23 slike institusjoner i Oslo, som sto for 159 utstillinger og 600 arrangementer, med totalt 150 000 besøkende i 2022.

Underfinansieringen av kunstens infrastruktur har alvorlige langsiktige konsekvenser; vi er springbrettene for nyskaping – det er her, ikke i museene, at den kunstneriske innovasjonen skjer. Uten oss vil ikke Oslo lenger dyrke fram kunstnere som fyller museene og samlingene. Den positive utviklingen vil stoppe opp dersom infrastrukturen ikke rustes opp.

Det har påløpt stor slitasje over tid, program blir omlagt og redusert for å kunne arbeide med forsvarlige honorarer. Denne slitasjen treffer også de ansatte. Vi får

ikke utviklet potensialet i visningsrommene, og opplever underfinansieringen som et aktivt hinder mot rekrutering av hvem som har råd til å bidra til driften i visningsrommene: som kurator, formidler, kommunikasjon, produsenter og assistenter.
Driftstilskudd til kunst- og kulturinstitusjoner – Visuell kunst må trappes kraftig opp med 20 millioner kroner for å nærme seg målene i kunstplanen.

ATELIER

Romsås senter er et godt tiltak for å bedre ateliersituasjonen i Oslo. UKS ser likevel med bekymring på hvordan sentrum tømmes for lokaler for kunstnernes skapende virksomhet. Kunstnermeldingen bekreftet at kunstnere stadig er lavtlønte. Grunnet kostnadsnivået ser vi en mengde kunstnere flytte fra Oslo til omliggende kommuner, og til større europeiske byer. Konsekvensen er utarming av nivået på kunstscenen i Oslo, som den unike infrastrukturen og den langsiktige planleggingen til nå har maktet motvirke. Vi ber om at bygningsmasse som kan brukes til atelierer, blir brukt til det.

KUNSTKRITIKK

I Europeisk sammenheng ligger Oslo i utkanten. Tidsskriftet Kunstkritikk har i over 20 år arbeidet som en garantist for at det profesjonelle nivået i kunstlivet, skal ha et vindu inn til kunstscenen i Oslo. I budsjettforslaget står de nå uten støtte, og det pekes til den lille internasjonale siden som en ulempe. Vi mener at slik samkjøring, gir grobunn og oppmerksomhet hitover. Det kombinerte Oslo-lokale og nordisk-internasjonale arbeidet henter publikum til Oslo. Istedenfor å forbli i en liten boble, blir feltet profesjonalisert og synlig. Derfor bør de støttes.

DRIFTSTILSKUDD for UKS i 2026

UKS vil fortsette å spille en nøkkelrolle i produksjonen og formidlingen av ny, eksperimentell kunst.

De siste årene har vi satset på økt tilgjengelighet, mangfold og formidlingsaktivitet. I 2021 flyttet vi til gamle Søilen teater, med store renoveringsbehov. Med 800 m2 over tre plan gir de nye lokalene en dobling av utstillingsarealet, i tillegg til verksted, kjøkken og dedikerte studie- og formidlingsarealer. Dette gir muligheter for parallell produksjon og formidling, og mer rom for samarbeid med både etablerte aktører og den unge kunstscenen. Vi ser med glede at vi når en mer variert gruppe osloere enn kjernepublikumme vårt.

UKS er møtestedet som gir flere adgang til kunstfeltet og til kunstneryrket, og vi vil fortsette arbeidet for å være en bærekraftig institusjon som er åpen for alle kunstinteresserte, uavhengig av bakgrunn og funksjonsnivå. I 2026 tar vi det kunstneriske programmet i en ny retning, i dagens globale politiske klima er det enda tydeligere enn før at vi trenger øving i dialog og samtale.

Vi søker om økning i driftstilskudd for å sikre en bærekraftig drift: dekke økte husleiekostnader og øke UKS' faste stab for å realisere potensialet i de nye lokalene og det nye kunstneriske programmet.

Vi ber om at driftstilskuddet til UKS for 2026 økes i forbindelse med de nye lokalenes muligheter og får et samlet tilskudd på 1 300 000 kr.

Beste hilsen,
Ragnhild Aamås

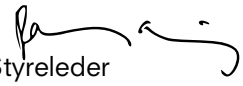

UKS Styreleder

—

Om UKS

Unge Kunstneres Samfund (UKS) er en landsdekkende medlemsorganisasjon for kunstnere og et visningssted for samtidskunst. UKS ble grunnlagt av kunstnere for kunstnere i 1921 og har siden arbeidet for å bedre kunstnernes kår. UKS representerer om lag 650 profesjonelle kunstnere og er en av grunnorganisasjonene i Norske Billedkunstnere.

Keysers gate 1
0165 Oslo
Norway

Postboks 521 Sentrum
0105 Oslo

22 19 50 50
info@uks.no
www.uks.no